

ARTICLES ELABORATS PEL CNL DE L'HOSPITALET I PUBLICATS A LA REVISTA DE L'ASSOCIACIÓ EMPRESARIAL DE L'HOSPITALET I EL BAIX LLOBREGAT

[NOUS CONCEPTES, NOVES PARAULES](#)

[APUNTS D'ASSESSORAMENT](#)

[RELACIONS LABORALS](#)

[FER NEGOCIS A CATALUNYA](#)

[ASSESSORAMENT LINGÜÍSTIC EN LÍNIA](#)

[TECNOLOGIES DE LA INFORMACIÓ I LA COMUNICACIÓ](#)

[GUIA DE BONES PRÀCTIQUES PER A LÚS DEL CATALÀ A L'EMPRESA \(1\)](#)

[GUIA DE BONES PRÀCTIQUES PER A LÚS DEL CATALÀ A L'EMPRESA \(2\)](#)

[LÈXIC MULTILIGÜE DE LA INDÚSTRIA](#)

[DICCIONARI DE LA NEGOCIACIÓ COL·LECTIVA](#)

[ELECCIONS](#)

[RESPONSABILITAT SOCIAL CORPORATIVA](#)

[LLENGUATEST](#)

NOUS CONCEPTES, NOVES PARAULES

En aquest article volem parlar-vos d'algunes paraules d'aparició recent en el vocabulari de la direcció d'empreses, que tots hem de conèixer.

Començarem parlant d'un terme ja àmpliament difós, la **pluja d'idees** (*brainstorming*), que és una tècnica creativa de grup que s'utilitza per a resoldre problemes, tot aconseguint el màxim nombre d'idees sobre un tema determinat en un temps relativament curt, mitjançant l'associació lliure i espontània d'idees. Relacionada amb aquesta hi ha la tècnica del **joc de rols** (*role-playing*), per tal que les persones sàpiguen defensar diferents punts de vista, deixant al marge les seves opinions particulars.

Actualment s'ha posat de moda l'**entrenament** (*coaching*), que és un mètode de formació i desenvolupament professional en què una persona experta i amb una preparació específica orienta i assessora un altre professional en la presa de decisions i l'estimula a descobrir el propi potencial.

Una altra tècnica dels departaments de recursos humans són les dinàmiques de grup que fomenten l'esperit d'equip i la competitivitat. La **formació vivencial** (*outdoor training*) és un mètode de formació i desenvolupament professional que, per mitjà d'activitats, generalment lúdiques i en equip, fora de l'ambient laboral, permet detectar habilitats, competències i actituds en el personal d'una organització. També s'utilitza en processos de selecció, promoció i avaluació de personal. En aquestes estades s'organitzen jocs com la **guerra de pintura** (*paintball*), que es practica a l'**aire lliure** (*outdoor*) i que consisteix a dividir els participants en dos equips, els jugadors dels quals es disparen boles de pintura els uns als altres mitjançant unes escopetes especials d'aire comprimit. La finalitat de tot plegat és aconseguir la **cohesió d'equip** (*team building*) i la superació personal.

Les empreses poden premiar els seus millors treballadors amb viatges exclusius o estades a complexos turístics equipats amb totes les comoditats (*resorts*), balnearis o **centres termals**

(spa): és el que es coneix com a turisme termal o **termoturisme**, amb el qual s'obsequia els directius més competitius. En aquest sentit, actualment es parla de **benestar integral** o vacances de salut (*wellness*), que són les pràctiques i actituds que creuen que la qualitat de vida es millora amb hàbits beneficiosos, com ara practicar exercici físic, menjar de manera sana o no fumar.

APUNTS D'ASSESSORAMENT

Us presentem en aquest article una llista d'exemples d'ampliacions de significat i interferències lingüístiques, que sovint provoquen dubtes i incorreccions.

A base de, vol dir "prenent com a base" i no pas "a còpia de", "per mitjà de": *Un plat a base de peix. Se'n va sortir a força de molta insistència.*

Abonament/abonar és el document que permet gaudir d'un servei durant un període de temps. En el sentit de fertilitzar la terra cal dir **adob/adobar**. *Els pagesos adoben la terra regularment.*

Afamat/ada vol dir que té fam. Per referir-nos a una persona pública cal dir **famós/famosa**. *Una famosa actriu de telesèries..*

Agraciat vol dir "que té gràcia", i no pas **afortunat, afavorit, guanyador, premiat**. *Té un caminar molt agraciat. El número premiat és el...*

Al·ludir/eludir són mots homòfons amb significats diferents. *A qui al·ludeixes quan parles de frau? Va eludir el tema.*

Ampolla per butllofa. *Se m'han encetat els peus i hi tinc butllofes.*

A nivell de només indica un grau d'elevació i, metafòricament, un grau de jerarquia. Per tant, no hem de dir *Una empresa pionera a nivell europeu*, sinó *Una empresa pionera en l'àmbit europeu/a Europa*; o bé, *a nivell d'educació* enlloc de *quant a educació/en temes d'educació*.

Assentar/asseure. El primer vol dir "col·locar una cosa en posició fixa", però sovint també li atorguem el significat de "posar-se en un seient". *Assentar els fonaments d'una casa. Asseu-te aquí d'una vegada!*

Bianual vol dir dos cops l'any i **biennal** vol dir cada dos anys; igualment **bimensual** vol dir cada quinze dies i **bimestral** cada dos mesos. *Passarem el cobrament de la quota bimestralment.*

Bodega és la part de la nau on es guarden les mercaderies. En la resta de casos ens cal dir **celler** o **taverna**. *És un restaurant amb celler propi. És una taverna molt popular.*

Complert/complerta és el participi de complir i té un significat diferent a **complet, completa** "que no li falta cap part". *He complert les meves obligacions. M'emporto el lot complet.*

Divisar vol dir aplicar un senyal (divisa) a un escut i no pas **entreveure, albirar**. *Hem albirat Port de Comte a l'horitzó*

Feina es refereix a l'ocupació habitual. **Treball** té un sentit més abstracte i designa l'activitat econòmica. *La meva feina demana molta concentració. La incorporació de la dona al món del treball.*

Fondo/a és un adjectiu. *Plat fondo*. Per referir-nos al substantiu hem d'utilitzar la forma **fons**. *El fons el mar*. El nom **fondària** remet a la distància entre la superfície i allò que volem mesurar. *Un armari de 60 cm de fondària*.

Gras/grassa és un adjectiu. De la substància semisòlida untuosa en diem **greix**. *Va untar el motor de greix*.

Més bé vol dir "millor". Per expressar la preferència hem de dir **més aviat**. *Els transports funcionen més bé que abans. No ho va dir per espantar-te; més aviat volia ajudar-te*.

Mostrador és un adjectiu (persona que mostra) i no designa pas la taula on es facilita informació, que és el **taulell**. *Al taulell trobareu fullets de l'acte*.

Passi és un abonament i no pas una desfilada ni una projecció. En aquests contextos hem de dir *Desfilada de moda, projecció de pel·lícules*.

Precisar/ser precís no és correcte amb el sentit de necessitar/caldre, sinó que només vol dir "explicar amb precisió". *Em pots precisar el resultat?*

Provar/tastar. Provar no té el sentit d'apreciar el gust d'un aliment sinó de sotmetre a l'experiència; en el primer sentit cal dir *tastar*. *Provarem un nou mètode. Has tastat mai l'humus?*

Tràfec és una activitat intensa; per referir-nos a la intensitat de la circulació utilitzem **trànsit** i a l'intercanvi de mercaderies, **tràfic**. *El trànsit de rodalia provoca un tràfec constant a l'estació*.

RELACIONS LABORALS

Us presentem una llista de termes extrets del *Diccionari de la negociació col·lectiva*, amb la definició i la seva correspondència en castellà. Aquesta obra recull més de 700 denominacions de processos tan rellevants com ara les relacions col·lectives, les condicions laborals, els convenis col·lectius, la gestió dels recursos humans o les particularitats del mercat laboral. Esperem que us sigui útil!

A preu fet/a escarada (*a destajo*): que es remunera o es cobra segons el treball realitzat i per un preu fixat per endavant.

Acomiadar/donar comiat/despatxar (*despedir/despachar*): rescindir, un empresari, un contracte laboral.

Acompte/bestreta/avançament (*anticipo*): pagament parcial del salari abans del termini establert.

Assegurança d'accidents (*seguro de accidentes*): assegurança obligatòria prestada per les mútues d'accidents o la seguretat social que cobreix els accidents laborals.

Assetjament sexual (*acoso sexual*): demanda de favors sexuals prevalent-se d'una situació de superioritat laboral, amb l'anunci tàcit de causar a la víctima un mal en l'àmbit laboral.

Aturada (*paro*): interrupció del procés productiu independentment de la causa.

Bancarrotada/fallida (*bancarrota, quiebra*): situació d'una empresa que ha deixat de complir les seves obligacions a causa d'una insuficiència de l'actiu per afrontar el passiu.

Cessació/cessament/dimissió/baixa (*cese/dimisión/baja*): extinció de la relació laboral per iniciativa del treballador o de l'empresari.

Comunicat mèdic/baixa mèdica (*parte médico de baja*): declaració mèdica que constata una incapacitat temporal.

Empleat/assalariat/treballador per compte d'altri (*empleado/asalariado, trabajador por cuenta ajena*): treballador que exerceix una activitat professional per compte d'altri a canvi d'un salari.

Endarreriment (*atraso*): renda salarial vençuda però no pagada.

Escarader-a/preufetaire (*destajero*): persona que fa una feina a preu fet.

Fix-a discontinu-ínua (*fijo discontinuo*): treballador contractat per realitzar treballs fixos i periòdics dins del volum d'activitat normal d'una empresa.

Frelance/independent (*independiente*): professional de determinats sectors que presta un servei a un tercer sense mantenir-hi una relació laboral.

Locaut (*cierre patronal, lock out*): tancament temporal d'un centre de treball que pot dur a terme un empresari en determinats casos de conflictitat laboral.

Mesa de negociació (*mesa de negociación*): comissió constituïda per representants dels treballadors i dels empresaris que té per finalitat arribar a un acord en matèria de condicions de treball i ocupació.

Mitjançar (*mediar*): fer de mediador, advocar, intercedir.

Per compte d'altri (*por cuenta ajena*): a càrrec d'una altra persona.

Pluriocupació (*pluriempleo*): situació del treballador que treballa en dues o més empreses o activitats pertanyents a un mateix règim del sistema de la seguretat social.

Prorrateig (*prorrateo*): distribució d'un concepte retributiu en parts proporcionals fetes efectives periòdicament.

Quitança (*finiquito*): document de liquidació de la part proporcional de les pagues extres, vacances i altres que dóna per acabada la relació laboral entre treballador i empresari.

Suspensió de pagaments (*suspensión de pagos*): situació d'insolvència transitòria d'una empresa, acceptada, controlada judicialment i legalment, a causa d'una impossibilitat temporal d'acomplir les seves obligacions.

Suspensió de sou i feina (*suspensión de empleo y sueldo*): sanció que consisteix a suspendre de manera temporal la prestació de treball i a privar el treballador de retribució.

Tauler d'anuncis (*tablón de anuncios*): tauler en el qual es poden col·locar comunicacions de tipus laboral, sindical i d'altres.

Trienni (*trienio*): compromís salarial que es cobra per períodes complets d'antiguitat de tres anys.

Ventall salarial (*abanico salarial*): diferència quantitativa entre el valor màxim i mínim d'una taula salarial.

Per a més informació podeu anar a: <http://www.termcat.cat/dicci/negociacio/index.html>, on a banda de la denominació catalana i la definició, trobareu les equivalències en castellà, francès i anglès.

FER NEGOCIS A CATALUNYA

Aquest trimestre, tot desoïnt els mals averanys econòmics, us volem parlar del *Lèxic per a l'empresa que vol fer negocis a Catalunya*, editat per la Cambra de Comerç de Barcelona, la Direcció General de Política Lingüística (actualment Secretaria de Política Lingüística) i el centre de terminologia Termcat.

Aquest diccionari especialitzat en cinc llengües –català, castellà, francès, anglès i alemany– està pensat per a les empreses estrangeres que han triat Catalunya per fer negocis i intercanvis empresarials i també per a les empreses catalanes que mantenen relacions amb altres països. Aquest lèxic és una mostra més de l'aposta de la Cambra per la llengua catalana, ja que l'empatia i el coneixement de la llengua és un recurs de màrqueting que ben segur obre portes.

El català és cada dia més present en els diferents àmbits de la vida social de Catalunya i també en el món de l'empresa i els negocis. Les grans empreses emeten les factures en català i algunes multinacionals ofereixen els catàlegs i manuals d'instruccions també en aquesta llengua. Empreses de distribució comercial fan del català la llengua de relació normal amb els consumidors i consumidoras. Però perquè el català progressi en aquests camps i sigui la llengua del país i també la llengua de l'empresa, cal la implicació dels agents socials, alhora que la de les institucions. És compromís de tots fomentar la diversitat lingüística i l'aprenentatge d'idiomes.

Aquest diccionari conté més de 2.000 termes distribuïts en 11 apartats, representatius dels àmbits més usuals d'activitat dels empresaris i empresàries, amb un propòsit: facilitar l'ús del català a les empreses que fan negocis a Catalunya, perquè el món empresarial incorpori la llengua del país, amb normalitat, a la seva activitat.

N'hem triat un parell d'apartats, les fires i l'empresa, perquè vegeu breument la informació que conté el diccionari. Us donem la traducció dels termes catalans en anglès i francès.

Aliança d'empreses: *joint venture/coentreprise*

A pagar en: *to be paid in/à payer à*

Assegurança de mercaderies: *goods insurance/assurance de marchandises*

Associació sectorial d'empreses: *sectorial business association/association sectorielle d'entreprises*

Aval: *guarantee/aval*

Centre d'atenció als expositors: *exhibitor attention center/accueil des exposants*

Convenció d'empresa: *business convention/convention d'entreprise*

Departament de comptabilitat: *accounts department/service de comptabilité*

Empresa gran: *large company/grande entreprise*

Empresa mitjana: *medium-sized company/entreprise moyenne*

Fira industrial: *industrial fair/foire industrielle*

Grup d'empreses: *corporate group/groupe d'entreprises*

Llista d'expositors: *list of exhibitors/liste des exposants*

Participar en una fira: *to attend a fair/participer à une foire*

Recerca i desenvolupament: *research and development/recherche et développement*

Sala de premsa: *press room/salle de presse*

Traducció simultània: *simultaneous translation/traduction simultanée*

Visitant professional: *professional visitor/visiteur professionnel*

ASSESSORAMENT LINGÜÍSTIC EN LÍNIA

Aquest mes us volem parlar de l'Optimot, un cercador lingüístic en català que recull diferents fonts i és una eina molt útil per millorar el nostre coneixement del català.

Optimot, consultes lingüístiques és un servei que ofereix la Secretaria de Política Lingüística en col·laboració amb l'Institut d'Estudis Catalans i el Centre de Terminologia TERM CAT. Consta d'un cercador d'informació lingüística que ajuda a resoldre dubtes de llengua catalana.

Quan les opcions de cerca que ofereix l'Optimot no resolten el dubte lingüístic, es pot accedir a un servei d'atenció personalitzada, via adreça electrònica o via telèfon (902 879 659).

Per mitjà de l'Optimot es poden consultar de manera integrada les següents fonts:

- **Diccionari de la llengua catalana de l'Institut d'Estudis Catalans (2a edició)**, que és el diccionari normatiu de la llengua catalana.

- **Diccionaris terminològics del TERMCAT**, que recullen el lèxic especialitzat de diferents àmbits del coneixement.
- **Nomenclàtor oficial de toponímia major de Catalunya de la Comissió de Toponímia de Catalunya (2a edició)**, que recull els topònims oficials de Catalunya.
- **Col·lecció "Criteris Lingüístics" de la Secretaria de Política Lingüística**, que són monografies sobre convencions i estil.
- **Diccionari català-castellà i Diccionari castellà-català (3a edició) d'Enciclopèdia Catalana**, dos diccionaris bilingües que inclouen lèxic general, fraseologia i noms propis.
- **Fitxes de l'Optimot**, que resolen les consultes lingüístiques més freqüents i altres aspectes significatius de la llengua.
- **Verbs conjugats**

Les modalitats d'opcions de cerca permeten triar les fonts que ens interessin i el tipus d'informació que busquem: criteris i convencions, remarques gramaticals, significat general, significat aplicat a un àmbit específic, traducció al castellà. La paraula o paraules que hem cercat ens apareixen ressaltades en color. Per veure el detall d'un resultat cal clicar-hi al damunt i l'entrada apareixerà desplegada a la dreta.

Resultats de la cerca criteris: 5

- degut a**
Font: Fitxes de l'Optimot
L'ús de l'expressió "degut a" amb el sentit de "a causa de" és un calc de la locució castellana "debido a". Cal tenir en compte, però, que el mot "degut" és correcte si l'utilitzem com a forma verbal, com a participi del verb "deure". [...]
- És correcte *merceditas* en català?
Font: Fitxes de l'Optimot
Àrea temàtica: Indumentària, Confecció
El seu nom té l'origen en el diminutiu català de Mercè i és **degut** a la reina Mercè d'Orleans, primera esposa d'Alfons XII, que va popularitzar l'ús d'aquest calçat, atès que era un atribut característic del seu vestuari. [...]
- poblacions, ciutats, localitats, municipis -traducció-**
Font: Fitxes de l'Optimot
De tota manera, i atès que aquest fet és **degut** a una situació sociolingüística desfavorable per al català, cal restringir-lo als casos com les capitals de província i a Maó/Mahón, que sí que tenen tradició. [...]
- Introducció** [PDF, 176 kB]
Font: Criteris de traducció de noms, denominacions i topònims
Col·lecció "Criteris Lingüístics" de la Secretaria de Política Lingüística
Aquest canvi és **degut** al pes que té el marc legal en aquest tipus de noms. [...]
- Traducció de noms referits a llocs. Noms de poblacions** [PDF, 176 kB]
Font: Criteris de traducció de noms, denominacions i topònims
Col·lecció "Criteris Lingüístics" de la Secretaria de Política Lingüística
De tota manera, i atès que aquest fet és **degut** a una situació sociolingüística desfavorable per al català, cal restringir-lo als casos com les capitals de província i a Maó/Mahón, que sí que tenen tradició. [...]

Pàgines 1 / 1 Pàgina 1

Fitxa 38/1

Títol

- degut a

Resposta

- a causa de loc.
- gràcies a loc.
- per culpa de loc.
- per raó de loc.
- perquè conj.
- ja que loc.
- L'ús de l'expressió "degut a" amb el sentit de "a causa de" és un calc de la locució castellana "debido a". En aquest cas, hem d'evitar aquesta expressió i hem de fer servir les locucions genuïnes "a causa de, gràcies a, per culpa de, per raó de, perquè o ja que". Per exemple, no hem de dir "No va poder venir degut al mal temps" o "degut a que feia mal temps", sinó que hem de dir "No va poder venir a causa del mal temps, per culpa del mal temps o perquè feia mal temps". Cal tenir en compte, però, que el mot "degut" és correcte si l'utilitzem com a forma verbal, com a participi del verb "deure". En aquest cas, acompanya sempre un altre verb, concorda amb un nom anterior al qual es refereix i pot anar seguit de la preposició "a". Per exemple: "La victòria va ser deguda a la bona planificació. Els mals resultats han estat deguts a la falta de temps".

Classificació

Categoria

- criteris

Us animem a utilitzar aquest cercador a l'adreça <http://optimot.gencat.cat>. Si en voleu una explicació més detallada, una sessió de maneig per a la vostra empresa o teniu dubtes de funcionament us podeu adreçar al [CNL](http://www.gencat.cat).

Podeu consultar un vídeo de la guia d'ús de l'Optimot a: <http://www.gencat.cat/llengua/guies/optimot>

TECNOLOGIES DE LA INFORMACIÓ I LA COMUNICACIÓ

Les **TIC** són el conjunt de tecnologies utilitzades per processar i transmetre informació en format digital a partir de l'extraordinari desenvolupament del camp de les telecomunicacions i

els mitjans multimèdia; per la seva excepcional difusió, en destaca la telefonia mòbil. Els estudis recents destaquen que les tecnologies de la informació i la comunicació són claus per impulsar la productivitat i el creixement econòmic; especialment ara, en un context de crisi econòmica global. Val a dir que l'Estat espanyol es troba a la cua d'Europa en implantació de les TIC, en un rànquing que encapçala Dinamarca seguida per Suècia i els Estats Units. L'empresa catalana està digitalment ben equipada, però el grau de penetració dels usos de les TIC és millorable: el 84,5% de les empreses tenen connexió a Internet i el 49,5% tenen pàgina web, però només el 33,5% compren per Internet i el 7,3% venen productes mitjançant comerç electrònic. La **digitalització** (ús d'eines i aplicacions TIC en els processos interns de l'empresa) de les pimes és una de les condicions necessàries per assegurar-ne la viabilitat en el futur.

Per això, la Direcció General de la Societat de la Informació ha desenvolupat l'EinesTIC: un paquet informàtic basat en eines estàndard de **programari lliure** destinat a cobrir els requeriments informàtics bàsics del dia a dia dels professionals i de les micropimes catalanes. L'EinesTIC pot funcionar en pràcticament qualsevol ordinador i inclou eines per a la gestió de contactes, la facturació i la gestió de despeses, per elaborar documents i per gestionar el correu electrònic, entre d'altres.

Els destinataris del pla són les micro, petites i mitjanes empreses catalanes de tots els sectors d'activitat i l'objectiu final del pla, que es desenvoluparà fins al 2010, és la millora de la competitivitat de les empreses a través de la introducció i utilització eficient d'aquestes tecnologies. L'EinesTIC s'ha dissenyat per poder funcionar en pràcticament qualsevol ordinador fabricat en els darrers 4 o 5 anys i es pot utilitzar amb sistemes Microsoft Windows, GNU/Linux o MacOS X.

Per a més informació: <http://www.pimestic.cat/> i <http://einstic.pimestic.cat/>

GUIA DE BONES PRÀCTIQUES PER A L'ÚS DEL CATALÀ A L'EMPRESA (1)

L'Agència Catalana de Consum, a partir d'un encàrrec realitzat a la Plataforma per la Llengua, ha editat la guia *Proposta per a l'establiment d'un codi de bones pràctiques a l'empresa en relació amb l'ús del català en els productes i serveis que s'ofereixen a les persones consumidores*.

La guia, després d'una part introductòria en què descriu la situació del mercat català (importància del consumidor català com a mercat, evolució del català en el món socioeconòmic o situació legal en els contextos comparables), llança un seguit de propostes de bones pràctiques classificades per àmbits. Així, s'informa del **marc legal** corresponent i es fan propostes d'actuacions sobre l'**atenció oral i escrita**, la publicitat, els **catàlegs**, els **prospectes** i **documents** d'ofertes de serveis diversos, l'**etiquetatge** i **instruccions** de productes, la **retolació**

i **cartelleria**, la **megafonia**, els **webs**, els **contractes** i **factures** o els tractaments d'informacions vàries.

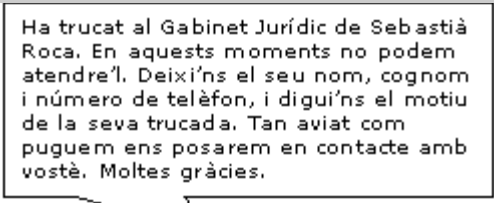

El llibre també inclou un apartat amb la descripció de bones pràctiques per a alguns sectors concrets d'activitat, com ara: bars i restaurants, entitats financeres i d'assegurances, agències de viatges, empreses de transports, telecomunicacions, productes informàtics, etc.

Podeu consultar-la en format digital a:

<http://www.consum.cat/documentacio/10881.pdf>

Aprofitem per recomanar-vos uns materials d'ensenyament en línia editats per la Secretaria de Política Lingüística: <http://www20.gencat.cat/portal/site/Llengcat/>.

Itineraris d'aprenentatge en llengua catalana. Materials per als nivells intermedi i suficiència són uns cursos en línia basats en els programes dels nivells intermedi (B) i suficiència (C), que permeten aprendre català de manera autònoma. Les unitats de treball s'anomenen itineraris, ja que guien i donen pautes a les persones usuàries per avançar en l'aprenentatge de cada tema i consten d'una petita part teòrica, que inclou àudios per reproduir textos orals, i unes activitats amb les solucions. Us posem un exemple de l'apartat de textos: com deixar un missatge en un contestador automàtic!

Consells per enregistrar prèviament un missatge	
Missatge formal	Missatge informal
 <p>Ha trucat al Gabinet Jurídic de Sebastià Roca. En aquests moments no podem atendre'l. Deixi'ns el seu nom, cognom i número de telèfon, i digui'ns el motiu de la seva trucada. Tan aviat com puguem ens posarem en contacte amb vostè. Moltes gràcies.</p>	 <p>Ei, ara no ens hi podem posar! Si vols dir-nos alguna cosa, ja saps què has de fer... Fins aviat!</p>
No improvisis el text que vols enregistrar, especialment si és el telèfon de la feina.	
Pensa quin to ha de tenir i quina informació o quines dades has de dir o demanar, i escriu el missatge en un full.	
En els missatges de la feina, convé dir el nom de l'empresa o del departament.	
Els missatges de telèfons particulars poden ser més informals i originals.	
Abans d'enregistrar-lo, llegeix-lo en veu alta.	

GUIA DE BONES PRÀCTIQUES PER A L'ÚS DEL CATALÀ A L'EMPRESA (2)

Aquest mes volem ampliar la informació que us donàvem en el nostre article anterior, referent a la proposta per a l'establiment d'un codi de bones pràctiques a l'empresa en relació amb l'ús del català.

Partint de la importància que té l'ús del català entre els usuaris d'aquesta llengua i l'evolució positiva en els darrers anys de l'ús del català a les empreses ens adonem que oferir la possibilitat de triar la llengua en què es vol ser atès s'ha convertit en una **responsabilitat social de l'empresa**.

En l'article passat us comentàvem alguns preceptes bàsics que les empreses han de tenir en compte pel que fa l'ús del català en l'atenció oral i escrita, en la publicitat, catàlegs i prospectes, en l'etiquetatge i embalatge dels productes, en la megafonia i en la retolació i cartelleria. En aquest nou article volem remarcar la importància dels **webs multilingües per garantir la proximitat davant del client/a**.

Sempre que el client o clienta català en sigui un potencial consumidor, l'opció en llengua catalana ha d'estar en les mateixes condicions que les altres llengües en territoris d'actuació comparables, i no només hi ha de ser sinó que ha de ser de fàcil accés per part de l'internauta perquè pugui desenvolupar totes les tasques i obtenir tota la informació necessària en aquesta llengua. Cal evitar el desgavell idiomàtic en el sentit que sovint entrem a l'opció en català, però un cop allí veiem que hi ha un seguit d'informacions en castellà o que els enllaços ens remeten a pàgines en altres llengües i, per tant, l'opció català no és més que una façana poc creïble, cosa que crea desconfiança i insatisfacció a la persona usuària. Si algunes informacions només es poden trobar en la llengua de l'empresa, o en anglès, seria bo fer saber a l'usuari que són enllaços lligats a un altre web, per tal de justificar l'opció lingüística de l'empresa.

Vegem-ne alguns casos:

En els webs corporatius o internacionals de les empreses (generalment amb domini .com) no sempre tota la informació és en les llengües on es distribueixen els productes. En aquest cas, normalment es realitza en una o unes poques llengües d'ampli coneixement internacional i també en la llengua d'on és pròpia l'empresa. Per exemple, un web internacional, escrit en anglès i en la llengua de procedència de l'empresa, per exemple, hauria de remetre a pàgines específiques per idiomes. Així mateix, una multinacional catalana podria tenir el web en català i anglès i remetre a les diferents llengües de procedència dels clients.

En els webs específics per països (per exemple el domini .es per a Espanya) el tractament lingüístic ha de tenir en compte aquest àmbit local. És a dir que si l'empresa actua en l'àmbit lingüístic del català, caldrà que hi hagi l'opció idiomàtica en català. Així doncs, si una empresa ven només a Madrid, València i Barcelona, el web hauria de contenir, almenys, català i castellà; si ven significativament arreu de l'Estat hi haurà d'haver les quatre llengües de l'Estat.

Quant als webs específics amb el .cat, són una bona manera de redireccionar a la versió amb l'opció en català, sense haver de fer cap tipus de tria, tot i poder escollir posteriorment altres opcions idiomàtiques des d'aquest mateix web.

Per a més informació podeu consultar la guia: www.consum.cat/documentacio/10881.pdf, *Orientacions per al multilingüisme als webs d'empresa*: www.gencat.cat/websmultiling/, i el Baròmetre de l'ús del català a Internet: www.wiccac.cat.

LÈXIC MULTILINGÜE DE LA INDÚSTRIA

Aquest mes us volem parlar d'un nou llibre que ha aparegut al mercat, el *Lèxic multilingüe de la indústria*, editat pel Centre de Terminologia Catalana (Termcat), amb el suport del Departament d'Innovació, Universitats i Empresa de la Generalitat, a final de l'any 2009.

Aquest és un llibre excel·lent que recull més de 13.000 termes catalans, amb les correspondències en anglès, castellà i francès, fruit de molts anys de treball i de col·laboració estreta entre professionals de diversos àmbits i també entre entitats lingüístiques, administratives, universitàries i empresarials.

Aquesta obra capdavantera recull tant termes nous de sectors recents, com ara el de l'energia nuclear o el de la indústria de les tecnologies de la informació i la comunicació, com d'antics i també de nova creació de les indústries catalanes més tradicionals, com ara el tèxtil, la fusta o el suro, per esmentar-ne només algunes.

El llibre consta de més de nou-centes pàgines i inclou una **introducció**, que ens explica el procés metodològic de selecció i ordenació dels termes —prop de cinc-cents dels quals han estat normalitzats recentment—, un **arbre de camp**, que és un esquema de l'estructura interna de l'obra, que agrupa els diferents sectors industrials que abraça la recerca en 17 grans àrees temàtiques, i el **lèxic** pròpiament dit, que és l'ordenació alfabètica de tots els articles terminològics i que, com hem dit, inclou més de 13.000 entrades.

Cada entrada dóna el nom del terme en els quatre idiomes, la categoria gramatical (*m* o *f*) i l'àmbit al qual pertany, tal com veiem al següent exemple:

volandera *f*
sin. complementari **dineret** *m*
es arandela
fr rondelle
en washer
COMPONENTS D'AUTOMOCIÓ

És, per tant, un lèxic i no un diccionari de definicions, ja que atès el gran nombre d'entrades incloure-hi la definició suposaria una tasca d'extrema envergadura.

El llibre també inclou **índexs alfabètics en castellà, francès i anglès**, per tal de poder consultar la forma catalana dels termes a partir d'aquests idiomes, i un **índex temàtic en català**, que remet al número d'ordre, i del qual us donem un exemple:

Indústria bàsica i productes metàl·lics

acer, 94
acer adherent, 95
acer agre, 96
acer al carboni, 97
acer al crom, 98
(...)
aliatge antifricció, 649
aliatge binari, 650
aliatge d'emmotllament, 651
aliatge de foneria, 652
(...)
enrotllament, 5283
envelliment, 5344
escalaborn, 5421
escama, 5437
escata, 5456

I així fins a 740 termes!

Aquest llibre ha de contribuir a estendre l'ús de la llengua catalana en àmbits en què per motius socials o tecnològics encara no ha assolit la normalitat com a eina per a la comunicació professional diària. A més, per afavorir-ne l'accessibilitat, paral·lelament a l'edició en paper se n'ha fet una **versió en línia** a l'adreça: <http://www.termcat.cat/dicci/industria/index.html>

DICCIONARI DE LA NEGOCIACIÓ COL·LECTIVA

La **crisi econòmica** d'abast internacional i les conseqüències que comporta en el món laboral i empresarial tenen, des de fa mesos, una presència destacada en els titulars dels diaris.

Les dificultats econòmiques de les empreses, en alguns casos agreujades per les restriccions en la concessió de crèdits, han portat algunes d'aquestes empreses a aplicar **congelacions salarials**, a declarar-se en **suspensió de pagaments** o a presentar **expedients de regulació d'ocupació (ERO)**.

L'expedient de regulació d'ocupació és un procediment administratiu mitjançant el qual una empresa, per causes econòmiques, tècniques, organitzatives, de producció o de força major, impulsa la **suspensió de contracte**, la **reducció de jornada** amb caràcter temporal o l'**acomiadament col·lectiu** d'un grup significatiu de treballadors.

Tots els termes marcats en negreta són consultables en línia al **Cercaterm** (<http://www.termcat.cat/>) i al *Diccionari de la negociació col·lectiva* (<http://www.termcat.cat/dicci/negociacio/index.html>).

A continuació us en mostrem alguns exemples més. Al costat de l'entrada hi apareix la categoria gramatical, altres paraules sinònimes i, a sota, la correspondència en castellà:

acomiadar v tr (**despatxar; donar comiat**)
despachar; despedir
Rescindir, un empresari, un contracte laboral.

acomiadament m (**comiat**)
despido
Extinció d'un contracte laboral per la voluntat unilateral de l'empresari.

aturat-ada m i f (**desocupat -ada; parat-ada**)
desempleado; parado
Persona que és a l'atur.

borsa de treball f
bolsa de trabajo
Servei públic o privat que gestiona demandes i ofertes de treball i que fa de mitjancer entre les persones que busquen feina i hi estan inscrites i les empreses que busquen candidats.

fallida f (banquerota, insolvència definitiva)

banquerota

Situació d'una empresa que ha deixat de complir habitualment les seves obligacions a causa d'una insuficiència de l'actiu per afrontar el passiu.

comunicat mèdic m

parte médico

Document que emplena el metge assistencial d'un treballador per notificar-ne la baixa o l'alta, o per confirmar-ne periòdicament la baixa.

contracte de posada a disposició m

contrato de puesta a disposición

Contracte formalitzat per una empresa de treball temporal i una empresa usuària dels seus serveis, que té per objecte la cessió d'un treballador, contractat per l'empresa de treball temporal, per a prestar serveis a l'empresa usuària.

feina f (treball; ocupació)

empleo

Activitat que consisteix en la prestació d'uns serveis a canvi d'una remuneració.

liquidació f

liquidación

Acció de determinar els deutes i crèdits existents entre dues persones, físiques o jurídiques, o entre una persona i la hisenda pública o la seguretat social.

quitança f

finiquito; recibo de finiquito

Document de liquidació de la part proporcional de les pagues extres, de les vacances i d'altres conceptes econòmics que dóna per acabada la relació laboral entre un treballador i un empresari i per satisfetes les obligacions que se'n deriven.

suspensió de sou i feina f

suspensión de empleo y sueldo

Sanció que consisteix a suspendre de manera temporal la prestació de treball i a privar el treballador de retribució.

tauler d'anuncis m

tablón de anuncios

Tauler situat en un lloc accessible d'una empresa en el qual es poden col·locar comunicacions de tipus laboral, sindical o professional, o referents a la seguretat social.

I res millor per combatre aquest mal averany que la sigla **R+D+I**, que correspon en català al terme **recerca, desenvolupament i innovació** (en castellà, *investigación, desarrollo e innovación* —I+D+i—; en anglès, *research, development and innovation*; en francès, *recherche, développement et innovation*), que designa el conjunt d'activitats intel·lectuals i materials adreçades a la creació de coneixement, a l'ús d'aquest coneixement per a dissenyar noves aplicacions i a la implementació de nous productes o serveis en el mercat o en els sistemes de producció.

ELECCIONS

Amb l'acabament de la **legislatura** i la convocatòria d'**eleccions**, és convenient repassar una mica la terminologia electoral.

Mentre els mitjans ocupen les capçaleres dels diaris amb **enquestes** o **sondejos d'opinió** que miren d'escandallar la intenció de vot dels ciutadans, la **campanya electoral** ens brinda l'oportunitat d'assistir a **mítings** i de llegir **programes electorals**.

La decisió per a l'**elector** no és senzilla: cal optar entre una gran diversitat de **partits**, entre els quals hi ha **partits de masses**, **partits d'arreglega**, **partits de quadres**, **coalicions electorals** i fins i tot **faccions**: tot un món complex que només s'arriba a dominar consagrant hores d'estudi a l'**estasiologia**.

Al capdavall, tot el procés depèn d'aquest acte en què les persones inscrites en el **cens electoral** i amb voluntat d'esdevenir efectivament **votants**, s'acosten a la **mesa electoral** per introduir la seva **papereta de vot** en l'urna. El posterior **recompte de vots** i l'aplicació de la **fórmula electoral** estableixen quins **candidats** obtenen **escó** i quins queden relegats a la condició d'**extraparlamentaris**.

Tots els termes que apareixen en negreta i altres que també pertanyen al món de la política i de les eleccions, els podeu consultar al cercador de termes del Centre de Terminologia, TERMCAT. <http://www.termcat.cat>.

I més enllà de la conjuntura actual, us volem parlar del programa **Voluntariat per la llengua a les empreses**; una proposta de la Generalitat de Catalunya i el Consorci per a la Normalització Lingüística (CPNL) que compta amb el suport de les principals organitzacions empresarials. L'objectiu del voluntariat lingüístic és fomentar l'ús de la llengua catalana entre persones que l'estan aprenent; ara, aquest programa s'ofereix a les empreses amb el suport del Servei d'Ocupació de Catalunya (SOC). **Voluntariat per la llengua a les empreses** facilita que totes les persones que tenen coneixements bàsics de català oral el puguin practicar amb companys de feina o amb persones externes que parlen habitualment en català, alhora que convida els empresaris a participar en el programa perquè el seu personal pugui entendre i parlar amb més fluïdesa en català i, de retruc, millori la comunicació amb la clientela i els proveïdors.

Si hi esteu interessats us podeu adreçar a qualsevol dels centres del CPNL.

RESPONSABILITAT SOCIAL CORPORATIVA

El Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya ha publicat el manual *Empresa i llengua*, una guia que reflexiona al voltant dels aspectes lingüístics **com un element més en la gestió de la responsabilitat social de les empreses (RSE)**, alhora que també ofereix diversos exemples de bones pràctiques que poden ser aplicats en contextos diversos.

El document, de trenta pàgines, porta per subtítol *Un enfocament de responsabilitat social empresarial per a aportar valors a tots els grups d'interès*, que vol ser tota una declaració d'intencions sobre l'enfocament que aporta l'RSE. La guia ha estat elaborada per Josep Maria

Canyelles, expert en responsabilitat social de les empreses. Segons l'autor el **repte és integrar els aspectes lingüístics dins de les matèries gestionades en el marc de l'RSE.**

Si bé hi ha documents que es refereixen a la llengua i a l'RSE, fins ara sempre s'havien formulat sota la lògica del marc legal, mentre que aquest document, sense desatendre aquest marc, **parteix del desenvolupament empresarial de l'RSE com una estratègia corporativa.**

El rerefons de la publicació és que la llengua també forma part de la responsabilitat social de les empreses. Així, les empreses que volen construir una ciutadania corporativa sensible i compromesa amb el seu entorn haurien d'incorporar aquesta perspectiva entre els temes rellevants en la gestió de la seva RSE. **La relació positiva amb els territoris on l'empresa opera i amb la seva cultura, llengua i personalitat esdevenen un guany per a l'empresa.** I per aconseguir-ho l'empresa ha de combinar tres aspectes: **el legal** (garantir-ne el compliment), **el comercial** (incorporar criteris de mercat), i **el de responsabilitat social** (ser sensible a les inquietuds de la societat).

Us podeu descarregar el document a:

http://www.collaboratio.net/mm/File/ca/Empresa_i_llengua.pdf

Bibliografia a banda, us proposem un recull de locucions i frases fetes que tenen a veure amb els diners i la fortuna.

anar fort d'armilla; és a dir, tenir o dur força diners. El contrari d'aquesta expressió és *anar fluix (o just) d'armilla.*

afluixar la mosca; és a dir donar diners, pagar, especialment sense ganes de fer-ho. *Li van reclamar tot el que els devia i va haver d'afluixar la mosca sense dir ni piu.*

anar el carro pel pedregar; és a dir, anar malament un afer.

pagar una cosa **bitllo bitllo;** és a dir, pagar-la al comptat.

pagar duros a quatre pessetes; és a dir, fer un mal negoci; pagar més del que val una cosa.

tenir molta **virolla;** és a dir, tenir molts diners. Aquest és un significat popular de la paraula "virolla", que és la peça, generalment de metall i de forma anular o cilíndrica, que hom posa, encerclant-lo, a l'extrem d'un paraigua, d'un bastó, etc., oposat al puny.

fer-hi l'agost; és a dir, en un negoci guanyar-hi molt

gratar-se la butxaca; és a dir, pagar. També, rascar-se la butxaca, gratar-se la bossa.

LLENGUATEST

El web de la Llengua catalana ha incorporat el recurs Llenguatest Empresa, adreçat a l'empresariat. És un formulari autoemplenable per conèixer globalment la situació del català en qualsevol empresa que, a més, suggereix millores, formula petites indicacions legals i proposa recursos lingüístics útils.

El temps previst per contestar les preguntes de Llenguatest Empresa és d'un minut com a màxim. La resposta s'obté de manera instantània sense que calgui aportar cap dada d'identificació.

El recurs es pot consultar al lloc següent:

<http://www.gencat.cat/llengua/llenguatest>